

Modsætninger og blandinger: Jeg og jer, vi og du, dem og os, dengang og nu

Mens skabelsen ifølge Genesis finder sted gennem lyset, og verden herefter dannes gennem en adskillelse af lys og mørke, drejer julens evangelium sig om, at lyset går ind i mørkets verden. Modsætningen og blandingen af lys og mørke er et hovedtema i Luthers juleprædikener 1525-1530. Ninna Jørgensen viser, hvordan Luther i forlængelse af Bernhard af Clairvaux gør den fortidige julenat samtidig med den, der fejrer julen i dag. *Jer* ("skriv disse tre bogstaver med stort!") er der forkyndt en stor glæde. Glæden har at gøre med blandingen af lys og mørke, Kristus og os. Tilsvarende viderefører Luther motiver fra Johannes Tauler om sammenhængen mellem Kristi evige fødsel ud af Faderen, hans fødsel ind i verden, og hans fødsel ind i troen. Som vist af Claudia Welz bevæger også bønner sig mellem lys og mørke, klage og lovsang. Her er der et *vi*, der taler til et guddommeligt *du*. Men bønner er ligesom en boomerang, der vender tilbage til den bedende. Der sker en omvending eller krydsning af intentionaliteten. Det menneske, der påkalder Gud, kaldes der selv på, uden andet utvetydigt svar end den bedendes Ja og Amen. Mads Peter Karlsen bevæger sig på den horisontale akse mellem *dem* og *os*. Han bringer et tilsyneladende umage par sammen: Lacan og Søren Krarup. Men begge ser, at næstekærlighed ikke er det samme som filantropi. For Lacan skyldes dette selvets egen lyst til at overskride det umiddelbare lystprincip, for Krarup er det Guds fremmede fordring. Karlsens egen pointe er, at det ikke er menneskets iboende godhed, der ligger bag næstekærligheden, men derimod den overraskelse, som den anden bliver for mig. I næstekærligheden krydses mit selv af den anden. Til sidst bringes to eksegetiske bidrag, der går på tværs af *dengang* og *nu*. Troels Engberg-Pedersen præciserer med kirurgisk skarphed forskellene mellem den nye Paulus og Paulus læst gennem lutherske tolkningsfiltre, og forholder sig hermed kritisk til Københavner-kollegernes bog fra 2012, *Paulus plus*. Jan Dochhorn anmelder samtidig Engberg-Pedersens seneste bog om Paulus og den stoiske kosmologi. Han mener til gengæld, at Engberg-Pedersen overvurderer betydningen af det stoiske verdensbillede, og at han blander det historisk-eksegetiske og det nutidigt hermeneutiske anliggende for meget.

Læs og døm selv!

Niels Henrik Gregersen